

Kursplan

Fakultetsnämnden för naturvetenskap och teknik
Institutionen för naturvetenskap

4BK005 Farmakologi med förskrivningsrätt för vissa läkemedel, 15 högskolepoäng

Pharmacology and Pathology, giving the right to prescribe certain drugs, 15 credits

Huvudområde

Biomedicinsk vetenskap

Ämnesgrupp

Medicin

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för naturvetenskap 2011-03-02

Senast reviderad 2012-06-15. Revidering av litteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: Distriktssköterska med äldre studiegång alt.

Omvårdnad - Vuxna och äldres hälsa och ohälsa, klinisk kurs, 15 hp avancerad nivå,

Omvårdnad - Barns och ungdomars hälsa och ohälsa, klinisk kurs, 15 hp, avancerad nivå, Vetenskapliga metoder, 7,5 hp, avancerad nivå

Distriktssköterskans kompetensområde, klinisk kurs, 7,5 hp och Omvårdnad -

Självständigt arbete 7,5 hp avancerad nivå alt. Omvårdnad – Självständigt arbete, 15 hp, avancerad nivå.

Mål

Studenterna ska efter avslutad kurs kunna:

- redogöra för farmakokinetikens grundläggande faser och begrepp;
- redogöra för transportmekanismer för mindre molekyler i kroppen;
- redogöra för leverns/njurarnas betydelse för läkemedels kinetikprofil;
- redogöra för konceptet farmakodynamik;
- redogöra för principer vid läkemedelsinteraktioner/biverkningar;
- översiktligt redogöra för beredningsformers betydelse för ett läkemedels terapeutiska effekt;
- beskriva autonoma nervsystemets uppbyggnad/funktion, samt effekter av farmaka som påverkar detta system;

- redogöra för basal smärtfysiologi/mediering; samt angreppsnivåer för smärtlindrande farmaka;
- redogöra för principer vid läkemedelsberoende, ge relevanta exempel;
- redogöra för det hierarkiska upplägget i FASS;
- redogöra för upplägg i Läkemedelsboken (LB) särskilt specialkapitlen: sjuksköterskors förskrivningsrätt av vissa läkemedel, hantering av receptblankett, e-recept, listan med läkemedel tillåtna att förskrivas av sjuksköterska med förskrivningsrätt;
- redogöra för det biologiska åldrandet, samt synen på sjukdom hos äldre;
- redogöra för socialstyrelsens kartläggningar kring läkemedelsproblematiken (äldre);
- redogöra för salutogena analysverktyg för läkemedelsgenomgångar (läkemedelsöversyn, biverkningsprofil, läkemedelsplan);
- redogöra för principer för utsättning av läkemedel (FAS-ut) ;
- redogöra för egna patientfall, och etiska problemställningar;
- presentera ett eget arbete samt
- visa fördjupad kunskap om etiologi och behandling av symtom/sjukdomstillstånd relevanta för läkemedel tillåtna för sjuksköterska att förskriva.

Innehåll

Allmän farmakologi, genomgång av det autonoma nervsystemet, genomgång av fysiologiska principer vid smärta/behandling av smärta, principer för läkemedelsberoende, genomgång av FASS och Läkemedelsboken, genomgång av lagar, författningar och ersättningsregler för specificerade läkemedel, allmän sjukdomslära med speciell farmakologi för de läkemedel som ingår i förskrivningsrätten, moment innehållande genomgång av läkemedel och äldre, gastrologiska sjukdomar, sårvård, och infektionssjukdomars farmaka.

Undervisningsformer

Undervisningen utgörs av föreläsningar och seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom enskilda skriftliga och/eller muntliga delprov samt genom en skriftlig salstentamen vid kursens slut.

Bedömningskriterier för betyget Godkänd framgår av Förväntade studieresultat (se ovan).

Omtentamen erbjuds inom sex terminsveckor efter ordinarie tentamenstillfälle. Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem.

Kursvärdering

En skriftlig kursvärdering genomförs i slutet av kursen. Utvärderingsresultatet sammanställs i en kursrapport, vilken arkiveras hos institutionens administration. Resultatet av utvärderingen och eventuellt vidtagna åtgärder kommuniceras med programansvarig, och presenteras för studenterna vid nästa kurstillfälle.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Fastbom, J. (2006) *Äldre och läkemedel*. Liber AB. ISBN 9789147084005.

FASS (Farmaceutiska specialiteter i Sverige). www.fass.se
(Senaste upplagan, vol 1 och 2, Stockholm: Läkemedelsindustriföreningens Service. ISBN 9789185929108)

Lundgren, C. (2011) *FAS UT 3. Att utvärdera, ifrågasätta och skonsamt avsluta läkemedelsbehandling*. ISBN B000091427. Kan beställas på www.fasut.nu

Läkemedelsboken (senaste upplagan). Läkemedelsverket. ISBN B000268025. Valda delar.

Komplett interaktiv version finns på:

<http://www.lakemedelsverket.se/overgripande/publikationer/listningar/lakemedelsboken>

Simonsen et al (2011). *Illustrerad Farmakologi 1*. Natur och Kultur. ISBN 9789127122062.

Simonsen et al (2004 - alternativt ny utgåva 2012). *Illustrerad Farmakologi 2*. Natur och Kultur. ISBN 9789127098671. Se även www.nok.se/illustreradfarmakologi

Referenslitteratur

Marklund, B. (2009). *Symtom, råd, åtgärd*. Studentlitteratur, upplaga 9. ISBN 9789144040189

Hagren, B. *Läkemedelsräkning med interaktiva övningsuppgifter*. Lund: Studentlitteratur, senaste upplagan, del av bok 22 sidor.

Rang & Dale. (2011) *Pharmacology*. London. ISBN 9780702034718

www.lakemedelsverket.se

www.socialstyrelsen.se

www.giftinformationscentralen.se

www.smittskyddsinstitutet.se

www.fhi.se

www.lif.se

www.sbu.se

www.vardhandboken.se

www.praktiskmedicin.se

Praktisk Medicin 2012 (boken)

www.skl.se. Nationell satsning för ökad patientsäkerhet.

Läkemedelsfel i vårdens övergångar:

http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc39904_1.pdf

Läkemedelsrelaterad problem: http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc39903_1.pdf